

Blog “Opinie & Debat” nr. 37

“We worden zo af en toen moe van onszelf”

Workshop, overzicht activiteiten NLVOW bestuur en plannen voor volgend jaar

Geschreven door: Bestuur NLVOW

Veel zaken die wij als NLVOW oppakken brengen we niet breeduit naar buiten. Soms wel omdat het dan juist daarom gaat (Gedragscode, Aarhus klacht, OESO klacht) maar meestal is het beter als we onze activiteiten als “stille diplomatie” uitvoeren. We willen onze ervaring echter wel delen en ook kennis nemen van reacties op onze inzet. Komende vrijdag organiseren wij daarom een workshop waarin we twee praktijksituaties uitlichten en met de aanwezigen in gesprek gaan over de ondersteuningsvraag van omwonenden en de koers van de NLVOW. Deze workshop staat open voor iedereen om aan deel te nemen. Het programma en aanvullende informatie vind u hieronder. Daarnaast is het goed om hier aan te geven waar de NLVOW overal mee bezig is en bij betrokken is. We maakten voor de Algemene Ledenvergadering, die ook op 27 november zal worden, gehouden een overzicht van wat we de afgelopen jaren hebben gedaan. Deze opsomming vind u na de informatie over de workshop. Daarin ook een korte voorzet voor de discussie op die bijeenkomst over wat we volgend jaar zouden moeten oppakken.

Bent u geïnteresseerd in de praktijk voorbeelden, meld u aan voor de workshop a.s. vrijdag.

Vind u het inzet en werk van de NLVOW belangrijk, wordt lid! Dat is belangrijk om te kunnen laten zien voor wie wij ons inzetten.

WORKSHOP “HOE KRIJG JE INVLOED EN BEREIK JE IMPACT?”

27 november 2015 , Wijkcentrum Holtenbroek, Bachlaan 20, 8031 HL, Zwolle

We willen de middag besteden aan een workshop over een thema dat ons allemaal bezig houdt: hoe kun je als omwonende invloed uitoefenen en opkomen voor je rechten als er een windpark bij je in de buurt komt of al staat?

We hopen dat tegen die tijd de nieuwste NLVOW publicatie het licht heeft gezien: Albert Koers, “Windenergie voor dummies”. Wat burgers en bestuurders moeten weten om mee te kunnen praten, om invloed te hebben en om te beslissen”, circa 100 pagina’s. Die publicatie bouwt voort op een eerdere NLVOW publicatie (“Basisinformatie voor burgers”), maar is een stuk uitgebreider en informatiever.

Workshop

13.30 – 14.00 Ontvangst met koffie voor leden en niet leden

14.00 – 14.05 Welkom en opening workshop, Albert Koers (voorzitter NLVOW)

14.05 – 14.20 Gerrit Valk: Wieringermeer – De omgevingsraad: (on)mogelijkheden en dualisme

14.20 – 14.35 René van der Weide: Emmen – De gemeente als regisseur: tegen wil en dank

14.35 – 15.00 Discussie

15.00 – 15.30 Pauze

15.30 – 15.45 Albert Koers: Wat zijn juridisch de goede momenten om in actie te komen?

15.45 – 16.15 Ronde 1: keuze uit vier tafels voor vragen en discussie (zie hierna)

16.15 – 16.45 Ronde 2: keuze uit vier tafels voor vragen en discussie (zie hierna)

16.45 – 17.00 Conclusies en afronding

Daarna drankje, hapje en napraten tot 17.30/17.45.

Opzet tafelgesprekken

Tafel 1: Gespreksleider Gerrit Valk: Wat valt er te leren van de ervaringen in de Wieringermeer?

Tafel 2: Gespreksleider René van der Weide: Wat valt er te leren van de ervaringen in Emmen?

Tafel 3: Gespreksleider Albert Koers: Wat wilt u weten over juridische aspecten en mogelijke acties?

Tafel 4: Gespreksleider Maurice Bakker: Wat moet de NLVOW gaan doen of anders gaan doen?

Gerrit Valk: is onafhankelijk voorzitter van de Omgevingsraad Windpark Wieringermeer. Een park die onder RcR word gerealiseerd met een totaal opgesteld vermogen van 300MW.

René van der Weiden: is wethouder in de gemeente Emmen met de realisatie van windenergie in zijn portefeuille. René was lijsttrekker van Wakker Emmen die ging voor een windturbine vrije gemeente. Emmen heeft de verplichting vanuit de provincie om 95,5MW opgesteld vermogen aan windenergie te realiseren.

U kunt dus aan twee van de vier tafels deelnemen.

Registratie en kosten

Als u de Workshop wilt bijwonen, dient u zich per email aan te melden bij de secretaris van de NLVOW, Wouter Vogelesang: wouter.vogelesang@nlvow.nl

Voor de Workshop moeten we een bijdrage van 15 euro vragen in de kosten (voor NLVOW leden 10 euro). U kunt dat bedrag overmaken op NL88 INGB 0006 2326 26 t.n.v. de NLVOW, dan wel ter plaatse voldoen.

WAT DOET DE NLVOW EN WAT ZIJN WE VAN PLAN OM TE GAAN DOEN?

Verleden

1. Een gedetailleerd feitenrelaas over de activiteiten van het bestuur vanaf de oprichting van de NLVOW tot heden heeft weinig zin want vrijwel alles is na te lezen op de NLVOW website. Toch in het kort enkele hoofdzaken om een indruk te geven:
 - a. Het organiseren van twee goedbezochte en inhoudelijk waardevolle conferenties: 11 oktober 2013 over “Windenergie, baten en kosten” en op 20 juni 2014 over “Windenergie: wie betaalt de rekening?” Beide in Utrecht in de Jaarbeurs.
 - b. Het publiceren in maart 2015 van een eigen “Gedragscode voor windenergie op land” en het bij voortduring vragen voor aandacht daarvoor bij politici, bestuurders en ambtenaren, zowel bij het Rijk, als bij provincie en gemeenten.
 - c. Het indienen van WOB verzoeken bij de ministeries van EZ en I&M inzake analyses over nut en noodzaak van windenergie. Dit mede met het oog op het uitwerken van een klacht tegen de Staat onder het Verdrag van Aarhus.
 - d. Het actief benaderen van leden van de Tweede Kamer over problemen van omwonenden bij de bouw van windparken, in het bijzonder geluidshinder en waardedaling van huizen, e.e.a. waar nodig in goed overleg met de NKPW.
 - e. Het actief bepleiten van de rechten en belangen van omwonenden bij de verantwoordelijke overheden, in het bijzonder bij het ministerie van EZ en het ministerie van I&M, en bij de organisaties als de NWEA en Eigen Huis.
 - f. Het leveren van procesmatige en inhoudelijk bijdrage aan het Kennisbericht over geluid en gezondheid van het Kennisplatform windenergie i.o. en het verdedigen van de beslissing om uiteindelijk dat bericht niet te ondertekenen.
 - g. Het opkomen voor de belangen van omwonenden in processen als Fryslân Foar De Wyn en Platform Windkracht 3 in Emmen en het ondersteunen van (groepen van) omwonenden bij de planontwikkeling van concrete projecten.
 - h. Het ontwikkelen en publiceren van informatie over windenergie die omwonenden en actiegroepen kunnen gebruiken in onderhandelingen met commerciële projectontwikkelaars en overheden.
 - i. Het uitwerken en indienen van een klacht tegen enkele grote energiebedrijven wegens schending van de OESO gedragscode voor multinationale ondernemingen bij het ontwikkelen en exploiteren van windparken.

- j. Het uitwerken en indienen van een klacht tegen het Koninkrijk der Nederlanden wegens schending van het Verdrag van Aarhus bij het opstellen en uitvoeren van het (landelijke) beleid inzake windenergie.
- k. Het initiëren, (doen) schrijven en publiceren van blogs over de verschillende problematiek van windenergie, variërend van kwesties van landelijke beleid tot de persoonlijke ervaringen van mensen die ernstige overlast ervaren.
- l. Het deelnemen aan, en het geven van presentaties voor bijeenkomsten en conferenties, variërend van lokale actiegroepen tot de commerciële windsector, van intergemeentelijke samenwerking tot de Rijksoverheid.
- m. Het informeren van de media, niet alleen over actuele ontwikkelingen, maar ook over achtergronden en meer fundamentele ontwikkelingen en dit zowel op eigen initiatief, als op verzoek van de media.
- n. Het continu bijhouden van de informatie en kennis die nodig is om bovenstaande activiteiten te kunnen uitvoeren als een gelijkwaardige gesprekspartner van personen en instanties die zich full time en professioneel bezig houden met windenergie.

Heden

2. Belangrijker dan wat het bestuur de afgelopen periode deed, is wat de stand van zaken is en wat er op de agenda staat voor het komende jaar. Om met het eerste te beginnen:
 - a. De NLVOW heeft zich in Haagse kringen een vaste en erkende positie verworven. Alle belangrijke spelers in Den Haag - politici, bestuurders en ambtenaren - kennen en respecteren de NLVOW en weten waar de NLVOW voor staat.
 - b. We hebben goede ingangen bij de leden van de Tweede Kamer, vooral bij de woordvoerders windenergie van de SP (++++), het CDA (+++), de VVD (++), ChristenUnie (+), SGP (+), D66 (+), PvdA (+ voor ruimtelijke ordening en - - voor energie).
 - c. Toch zijn we daarover (nog) niet echt tevreden: een vriendelijke ontvangst, een belangstellend oor en aardige woorden zijn mooi, maar concrete resultaten zijn mooier - en daarvan zouden we er meer willen zien.
 - d. En dus blijven we lobbyen voor betere geluidsnormen (de Nederlandse zijn de slechtste van Europa), voor betere regelingen voor het compenseren van waardedaling van huizen, voor meer zeggenschap van omwonenden en voor eerlijker delen van lusten en lasten.
 - e. Tussen de regels door laten we met regelmaat merken dat we niet veel heil zien in windenergie, maar we maken daar nog steeds geen formeel NLVOW standpunt van omdat de ervaring uitwijst dat dan veel Haagse deuren op slot gaan.
 - f. Op lokaal niveau zijn we beschikbaar voor actiegroepen, maar steeds vaker ook voor gemeenten, om hen te ondersteunen met informatie over zo ongeveer alle aspecten van windenergie; we houden de daarvoor vereiste kennis steeds bij.
 - g. We zijn niet alleen beschikbaar voor het geven van informatie, maar ondersteunen ook metterdaad bewonersgroepen en gemeenten bij het opkomen voor de rechten en belangen van omwonenden, vooral in de fase van planontwikkeling.
 - h. Naast de Gedragscode, gaan we de Aarhus klacht publiceren en breed verspreiden en geven we binnenkort, onder de vlag van de NLVOW, een informatief boek uit voor burgers en bestuurders over alle voor hen relevante aspecten van windenergie.
 - i. Afgezien van incidentele activiteiten gaat het daarbij concreet om de volgende activiteiten met per activiteit wat we al bereikt hebben of hopen te bereiken
 - Fryslân Foar De Wyn: evenwichtig eindadvies met aantal projecten met draagvlak; werd echter af gereserveerd door de politiek. Niet gepland resultaat: politiek besluit nergens nieuwe windturbines op land en alles in het IJsselmeer.
 - Platform Windkracht 3 Emmen: brede participatie omwonenden in planontwikkeling. Resultaat: 1.100 meter afstand van bebouwing i.p.v. 400 meter; dorpen niet ingesloten door turbines; objectief vergelijk tussen opties parken incl. aanbidding ontwikkelaars.
 - Coevorden: procescoördinatie en ondersteuning omwonenden in onderhandeling over opstellingsvarianten en omgevingsafspraken (maatwerk gedragscode). Resultaat: betere inpassing (minder overlast) en betere condities voor omwonenden (financieel).
 - Wieringermeer: ondersteuning bewonersvertegenwoordiging in de omgevingsraad om te komen tot betere compenserende afspraken voor de direct omwonenden. Resultaat: meer geld voor omwonenden en eerlijker verdeel op basis van overlast.

- Wijchen: coördinatie en begeleiding proces tussen omwonenden vertegenwoordiging (12 Leefbaarheidsgroepen dorpen) en gemeente om gezamenlijke te komen tot een beoordelingskader voor windparken binnen de gemeente. Resultaat: omwonenden en gemeente beter geïnformeerd.
- Korendijk: Ondersteuning dorpsvertegenwoordiging en gemeenten (ook Nissewaard) bij windpark “Spuiwind”; opzetten en ondersteunen bewonersplatform voor inbreng omwonenden; ondersteunen gemeenten bij strategie. Loopt nog.
- Medemblik: begeleiding en ondersteuning bewonersplatform bij overleg met gemeente, provincie en ontwikkelaars; ondersteuning/advisering dorpsraden op juridisch en bestuurlijk vlak. Loopt nog.
- Zuid-Holland, stadsregio Rotterdam: deelname aan klankbordgroep (gemeente, provincie, ontwikkelaars, NMF, Havenbedrijf, Tennet) voor herziening structuurvisie windenergie stadregio Rotterdam; nodig vanwege verplichting Stadsregio voor 150 MW die niet gehaald wordt door afvallen van locaties. Loopt nog.

Toekomst

3. Al het voorafgaande is verricht door een paar vrijwilligers in hun vrije tijd en overwegend op eigen kosten (een enkele keer was er sprake van een vergoeding). Dat is zo niet veel langer vol te houden en daarom hebben we subsidies aangevraagd bij EZ en I&M.
4. Die aanvragen hebben betrekking op het geven van voorlichting aan omwonenden (I&M) en op het ontwikkelen van een toolkit om te bereiken dat omwonenden daadwerkelijk en met effect kunnen meepraten bij het maken van plannen (EZ).
5. Met het oog op deze initiatieven is er een Stichting NLVOW opgericht al beheerder van de inkomsten uit dit soort projecten, om, waar nodig, extra menskracht te kunnen inzetten en om, waar nodig, de NLVOW zelf financieel te steunen.
6. Het volgende jaar staan er een paar belangrijke zaken op de Haagse agenda, in het bijzonder de evaluatie van het Energieakkoord en een brede maatschappelijk discussie over het energiebeleid. In beide komt windenergie uitvoerig aan de orde.
7. Het gaat daarbij om essentiële vragen, zoals: wat gaat het Rijk doen als die 6.000 MW op land niet wordt gehaald; kiest het Rijk voor meer dwang of kiest het Rijk voor een andere aanpak; en wat is de bijdrage van windenergie aan de 16% doelstelling voor 2023?
8. Het bestuur denkt na over de vraag hoe de NLVOW in die discussies zoveel mogelijk impact kan krijgen als het gaat om de rechten en belangen van omwonenden. Kernvraag is of de NLVOW het niet (wat) harder moet gaan spelen (zonder zelf actiegroep te worden).
9. Denkbaar is dat de NLVOW in de komende discussies een wat ander standpunt gaat innemen: we zijn tegen meer windenergie zolang de rechten en belangen van omwonenden met voeten worden getreden door de windsector en/of door de overheid.
10. Een ander idee zou zijn om samen met andere organisaties een “buitenparlementaire enquête” te organiseren over het Energieakkoord, zoveel mogelijk naar analogie – ook qua publiciteit – met een echte parlementaire enquête.
11. En wie weet wat voor andere ideeën er nog op tafel komen vanuit de leden van de NLVOW in het algemeen en, meer in het bijzonder, vanuit de discussies aan één van de tafels van het inhoudelijke middagprogramma.